

## บทที่ 5

### สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักศึกษการบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2) เพื่อศึกษาการรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 3) เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และแหล่งข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก คณะบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ และคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2556 จำนวน 463 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

## 5.1 สรุปผลการศึกษา

ผลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลสรุป ดังนี้

### 5.1.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 60.91 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 25 ปี จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 57.45 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 344 คน คิดเป็นร้อยละ 74.3 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่คณะบริหารธุรกิจจำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 45.04 และมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วงไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 61.12

### 5.1.2 การเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในภาพรวมและในรายด้านทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนานาชาติ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับน้อย

### 5.1.3 การรับรู้ผลกระทบที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีการรับรู้ผลกระทบที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในภาพรวมและในรายด้านทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย การเปิดเสรีการค้า การเปิดเสรีการบริการ การเปิดเสรีการลงทุน และการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออยู่ในระดับมาก

### 5.1.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

**สมมติฐานที่ 1** นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า

จำแนกตามเพศ

นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีเพศแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างทั้งในภาพรวมและในรายด้านทุกด้าน

#### จำแนกตามอายุ

นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่อายุแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกันในภาพรวมและในรายด้าน ยกเว้น ด้านการเป็นนานาชาติที่แตกต่าง

#### จำแนกตามระดับการศึกษา

นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกันในภาพรวมและในรายด้าน ยกเว้น ด้านการเป็นนานาชาติที่แตกต่าง

#### จำแนกตามคณะ

นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ศึกษาในคณะแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกันในภาพรวมและในด้านการประกอบอาชีพ ส่วนด้านการเป็นนานาชาติ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่แตกต่าง

#### จำแนกตามรายได้

นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกันในภาพรวมและในรายด้านทุกด้าน

**สมมติฐานที่ 2** การรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

#### สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า

##### จำแนกการรับรู้ด้านการเปิดเสรีการค้ากับการเตรียมความพร้อม

การรับรู้ด้านการเปิดเสรีการค้าในภาพรวมและในรายด้านมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตอยู่ในระดับน้อย ยกเว้น ด้านการประกอบอาชีพมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

##### จำแนกการรับรู้ด้านการเปิดเสรีการบริการกับการเตรียมความพร้อม

การรับรู้ด้านการเปิดเสรีการบริการในภาพรวมและในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตอยู่ในระดับน้อยที่สุด ยกเว้นด้านการเป็นนานาชาติและด้านการประกอบอาชีพที่ไม่มีความสัมพันธ์

จำแนกรับรู้ด้านการเปิดเสรีการลงทุนกับการเตรียมความพร้อม

การรับรู้ด้านการเปิดเสรีการลงทุนในภาพรวมและในรายด้านมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตอยู่ในระดับน้อย

จำแนกรับรู้ด้านการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือกับการเตรียมความพร้อม

การรับรู้ด้านการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในภาพรวมและในรายด้านมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จำแนกรับรู้ในภาพรวมกับการเตรียมความพร้อมในภาพรวมกับการเตรียมความพร้อมในภาพรวม

การรับรู้ผลกระทบที่เกิดจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

## 5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผู้วิจัยพบประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

### 5.2.1 การเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

จากการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตในภาพรวมและในรายด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะในด้านการเป็นนานาชาติ ประเด็นเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ในอาเซียน ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่อาจจะยังไม่มีทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ ทำให้นักศึกษาเกิดความไม่มั่นใจหรือกลัว ในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และทำให้เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษน้อยในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน หรืออาจคิดว่าภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นในชีวิตประจำวันมากนัก แต่ขอให้มีทักษะเพียงเล็กน้อยพอต่อการประกอบอาชีพเท่านั้น ส่วนในด้านของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีกรเตรียมความพร้อมเท่าที่ควร อาจเพราะนักศึกษายังขาดการรับรู้ด้านเทคโนโลยี หรือยังไม่ให้ความสนใจที่จะติดตามความก้าวหน้าเกี่ยวกับเทคโนโลยีในปัจจุบันเท่าที่ควร ในด้านการประกอบอาชีพ อาจเพราะนักศึกษาหรือคนไทยยังไม่พร้อมที่จะออกไปทำงานยังต่างประเทศ อาจเนื่องจากภาษาอังกฤษที่ยังไม่มีความพร้อม และการที่คนไทยส่วนใหญ่ศึกษากฎหมายแค่เพียงใน

ประเทศ หากมีการเคลื่อนย้ายไปทำงานยังต่างประเทศทำให้ต้องมีการเริ่มใหม่ที่จะศึกษากฎหมายภายในประเทศนั้น จึงอาจเป็นเหตุทำให้คนไทยไม่ยากไปทำงานยังต่างประเทศอีกด้วย และการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ยังใกล้เคียงตัวนักศึกษา อาจทำให้นักศึกษายังไม่เห็นหรือเห็นความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่น้อยอีกด้วย ซึ่งผลที่ได้อาจมีความแตกต่างกัน เนื่องจาก 3 คณะที่ทำการวิจัยไม่เป็นอาชีพที่มีการเปิดให้เคลื่อนย้ายอย่างเสรี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เอกราช อะมะวัลย์ (2554) ที่ศึกษาการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 และพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาต่อการเข้าเป็นประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านความเข้าใจ ปัจจัยด้านศักยภาพบุคลากร ปัจจัยด้านคุณภาพมาตรฐาน และปัจจัยด้านการเปิดเสรีการศึกษา อีกทั้งยังพบว่าบุคลากร อันได้แก่ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และนักเรียน ยังไม่มีความรู้และไม่ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษเท่าที่ควรแต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ พันประสิทธิ์ (2556) ที่ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนของนักเรียนตามหลักสูตรการเตรียมความพร้อมของสถาบันศึกษาในสังกัด สพฐ. ตามโครงการสปีริตออฟอาเซียน (Spirit of ASEAN) และพบว่านักเรียนของโรงเรียนในโครงการสปีริตออฟอาเซียนในภาพรวมมีความรู้และทักษะทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี และมีความรู้และทักษะทางภาษาอาเซียนอยู่ในระดับดี และมีความรู้และทักษะทางด้านสังคมอยู่ในระดับดี และมีความรู้ทักษะทางด้านวัฒนธรรมอยู่ในระดับดี และด้านเจตคติอยู่ในระดับดี ซึ่งความรู้ทั้งหมดมีความสอดคล้องกับลักษณะอันพึงประสงค์การเป็นเด็กไทย หัวใจอาเซียน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษาสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี และพบว่าบุคลากรทางบัญชีมีในสถานประกอบการ มีความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในด้านวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านภาษาอยู่ในระดับมาก และด้านกฎหมายอยู่ในระดับมาก และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

### 5.2.2 การรับรู้ผลกระทบที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์มีการรับรู้ผลกระทบที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากหน่วยงานในภาครัฐและเอกชน ที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้มีการเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการทำให้นักศึกษาได้รับรู้เรื่องการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้มาก นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอาเซียน และมีการเตรียมที่จะเข้าสู่อาเซียนโดยมีการปรับภาคปีการศึกษา และมีการเปิดสอนภาษาภาษา อินโดนีเซีย รวมทั้งมีการเปิดศูนย์เตรียมความพร้อมประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Preparation Centre: ACPC) จึงอาจช่วยให้นักศึกษารับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกวรรณ สมรักษ์ (2555) ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะและ แนวโน้มพฤติกรรมต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่าตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์ ซึ่งจากสื่อดังกล่าวทำให้ตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับมาก และมีทัศนคติในเชิงบวก และมีแนวโน้มที่จะปรับตัวเข้ากับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษาสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรีที่พบว่าบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง

### 5.2.3 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1 นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

จำแนกตามเพศ

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ที่มีเพศแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างทั้งในภาพรวมและรายด้าน อาจเพราะนักศึกษาที่อยู่ในสังคมเดียวกันจะมีพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันที่คล้ายกัน โดยเฉพาะนักศึกษา เพศชายและเพศหญิง มีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับน้อยทั้งคู่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษา ทั้งเพศชายและเพศหญิงยังไม่ให้ความสนใจกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และอาจคิดว่าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังไกลต่อตัวนักศึกษา ทำให้นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงยังไม่เห็น

หรือเห็นความสำคัญของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่น้อย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : กรณีศึกษาสถานประกอบการ จังหวัดสระบุรี และพบว่า เพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านวิชาชีพ ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

#### จำแนกตามอายุ

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ที่อายุแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านนานาชาติที่แตกต่าง อาจเพราะอายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างทางความคิดและทัศนคติ โดยคนที่อายุน้อย อาจจะไม่ได้ให้ความสำคัญทางด้านภาษามากกว่าคนที่มียุมากกว่า ซึ่งอาจทำให้การเตรียมความพร้อมในด้านภาษาต่างกัน มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554) และพบว่า อายุที่แตกต่างกันของบุคลากรทางบัญชีในสถานประกอบการไม่มีผลต่อความพร้อมด้านวิชาชีพ ด้านภาษา ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

#### จำแนกตามระดับการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเป็นนานาชาติที่แตกต่าง อาจเพราะนักศึกษาที่อยู่ในระดับปริญญาตรียังไม่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และยังไม่เห็นถึงคุณค่าของภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องใช้อนาคตต่างกับนักศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอกที่มีความต้องการและมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานและยังมีโอกาสได้ไปศึกษาดูงานยังต่างประเทศโดยที่ทำงานเป็นผู้จัดให้อีกด้วย ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นฤมล สุมรรคา (2554) และพบว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความพร้อมด้านภาษาน้อยกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

#### จำแนกตามคณะ

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ที่ศึกษาในคณะแตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกันในด้านการประกอบอาชีพ โดยนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมีการเตรียมความพร้อมมากกว่าคณะนิติศาสตร์ และนิเทศศาสตร์ อาจเพราะคณะบริหารธุรกิจมีสาขาและวิชาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจระหว่างประเทศ ทำให้นักศึกษาบริหารธุรกิจส่วนใหญ่รับรู้และให้ความสำคัญกับอาชีพที่กลุ่มประเทศอาเซียนมีความต้องการทำให้นักศึกษาเริ่มที่จะเกิดความกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมมากขึ้น

จำแนกตามรายได้

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกัน อาจเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่ายังไม่มีเวลาจำเป็นในการนำเงินไปลงทุนเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองและอาจจะคิดว่ายังเป็นการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยจึงไม่เกิดการนำเงินไปลงทุน ซึ่งสะท้อนกับผลการวิจัยการเตรียมความพร้อมด้านการเป็นนานาชาติ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการประกอบอาชีพที่อยู่ในระดับน้อย

5.2.4 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 การรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์กับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

จากการศึกษาพบว่า การรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย อาจเพราะนักศึกษามีการรับรู้แต่ยังไม่ให้ความสำคัญกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรืออาจคิดว่าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นสิ่งที่ไกลตัวต่อนักศึกษาเองทำให้นักศึกษายังไม่มีภาวะกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากนัก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กนกวรรณ สมรักษ์ (2555) ที่ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะและแนวโน้มพฤติกรรมต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และพบว่าการเรียนรู้ที่แตกต่างมีผลทำให้การรับรู้ทักษะและแนวโน้มพฤติกรรมต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากที่สุด และมีทัศนคติต่อเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย และเป็นทัศนคติเชิงบวก มีแนวโน้มพฤติกรรมที่จะปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากที่สุด

### 5.3 ข้อเสนอแนะ

#### 5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

##### 1) การเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

จากผลงานวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในด้านการประกอบอาชีพน้อยที่สุด น้อยรองลงมาคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านนานาชาติ ตามลำดับ โดยทั้ง 3 ด้าน มีระดับการเตรียมความพร้อมในระดับน้อย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนี้

##### ด้านการประกอบอาชีพ

จากการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีการเตรียมความพร้อมด้านการประกอบอาชีพอยู่ในระดับน้อย ประเด็นเรื่องการศึกษาดูงานในกลุ่มประเทศอาเซียน การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับอาชีพในอนาคต และการศึกษากฎหมายแรงงานในกลุ่มอาเซียนอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ผลงานวิจัยพบว่า การหาข้อมูลและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการประกอบอาชีพ และการหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ต้องการในกลุ่มประเทศอาเซียนยังอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาโดยการจัดกิจกรรมเยี่ยมชมศึกษาดูงานประเทศในกลุ่มอาเซียนให้กับนักเรียนที่สนใจตามคณะ หรือการจัดบอร์ดนิทรรศการเกี่ยวกับอาชีพในอาเซียนตามจุดต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาเพื่อให้มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการรับรู้และการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพในอาเซียน รวมถึงสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพ หลักเกณฑ์ และข้อกำหนดกฎหมายแรงงานของกลุ่มประเทศอาเซียนไว้ในหลักสูตรให้กับนักศึกษา

##### ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จากการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีการเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับน้อย ประเด็นเรื่องการเข้ารับการอบรมหลักสูตรโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อนำมาใช้ในการเชื่อมต่อกับประเทศต่าง ๆ การศึกษากฎหมายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกลุ่มอาเซียนและการลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ผลงานวิจัยพบว่าการที่นักศึกษาฝึกฝนการใช้อินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลกลุ่มประเทศอาเซียนให้เกิดประโยชน์ และการหาข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศที่กลุ่มอาเซียนใช้ในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาโดยให้มีการเปิดลงทะเบียนเรียนและอบรมหลักสูตรเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภายในหลักสูตรจะสอดแทรกเกี่ยวข้อ

กฎหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร การจัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษาเพื่อให้นักศึกษาค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่อาเซียนใช้ในปัจจุบัน เพื่อเป็นการฝึกฝนให้นักศึกษาใช้อินเตอร์เน็ตให้เกิดประโยชน์ในการหาข้อมูลเกี่ยวกับประเทศอาเซียน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ด้วยระบบ e-Learning ซึ่งทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนได้ทุกที่และทุกเวลาที่นักศึกษาสะดวก

#### ด้านการเป็นนานาชาติ

จากการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์มีการเตรียมความพร้อมด้านการเป็นนานาชาติในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ในประเด็นเรื่องการพยายามหาโอกาสติดต่อกับเพื่อนในประเทศอาเซียน การเรียนภาษาต่างประเทศเพิ่มเติมและการฝึกปฏิบัติตามธรรมเนียมที่ต่างกันของประเทศกลุ่มอาเซียนอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ผลงานวิจัยยังพบว่าการเรียนภาษาอังกฤษในหลักสูตรระยะสั้น การเรียนรู้วัฒนธรรม ของชนชาติต่าง ๆ ในกลุ่มอาเซียนและการฝึกฟัง อ่าน เขียน และพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับปานกลาง จากผลสำรวจของ Education First (EF, 2012) พบว่าประเทศไทยมีประสิทธิภาพในการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำสุด ทำให้ประเทศไทยต้องได้รับการแก้ไขในเรื่องภาษาอังกฤษอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะในภาคการศึกษาที่จะผลิตบัณฑิตในอนาคตเพื่อตอบรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรเพิ่มการเรียนภาษาอังกฤษในหลักสูตรให้มากขึ้น รวมถึงสอดแทรกภาษาอังกฤษภายในหลักสูตรหรือในรายวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยควรมีการเปิดรายวิชาภาษาอาเซียนเพิ่มมากขึ้นด้วย เช่น ภาษาเวียดนาม ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาพม่า และภาษาอื่น ๆ ในอาเซียนให้กับนักศึกษารวมถึงให้มีการประชาสัมพันธ์นักศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ (DPU International College: DPUIC) ซึ่งมีนักศึกษาที่เป็นชาวต่างประเทศ ให้เข้ามามีบทบาทส่วนร่วมในกิจกรรมสันติภาพและการจัดตั้งให้มีหลักสูตรการเรียนร่วมกับนักศึกษาในภาคปกติซึ่งจะเป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ข้ามภาษาและวัฒนธรรมให้ดียิ่งขึ้น และควรสร้างบรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยโดยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนนักศึกษาภายในอาเซียนให้เกิดการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม หรือการจัดบอร์ดนิทรรศการเกี่ยวกับประเทศอาเซียนตามจุดต่าง ๆ เช่น สื่อธงชาติประเทศในอาเซียน ธงอาเซียน สัญลักษณ์ AEC ภายในสถานศึกษาเพื่อให้มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการรับรู้และการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนรวมถึงสร้างเครือข่ายภายนอกสถานศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

## 2) การรับรู้ผลกระทบที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีรับรู้ผลกระทบที่เกิดจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านการเปิดเสรีการค้าอยู่ในระดับมาก แต่ด้านการเปิดเสรีการค้าในประเด็นการรับรู้หลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รัฐบาลไทยจะสูญเสียรายได้ส่วนหนึ่งจากอัตราภาษีนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเปิดเสรีการบริการ ประเด็นเรื่องธุรกิจบริการขนาดย่อมไม่สามารถแข่งขันได้กับธุรกิจที่มีบริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนอยู่ในระดับต่ำ ด้านการเปิดเสรีการลงทุน ประเด็นเรื่องความขัดแย้งปัญหาที่ดินระหว่างผู้ลงทุนกับชาวบ้าน และประเด็นเรื่องปัญหาสิทธิทางปัญญาอยู่ในระดับต่ำ และด้านการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ ประเด็นปัญหาอาชญากรรมจากผู้ก่อการร้ายที่แฝงตัวในรูปคนทำงานอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรนำเสนอการรับรู้ผลกระทบที่เกิดจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้งในด้านบวกและด้านลบในรูปของการจัดสัมมนาอาเซียนในเชิงบวกและเชิงลบ การจัดบอร์ดนิทรรศการถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ หลังการเข้าสู่อาเซียนในด้านบวกและด้านลบ และการใช้สื่อโทรทัศน์ช่องมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่จะกระจายตามจุดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นตามอาคาร ห้องเรียน หรือโรงอาหาร ที่ติดตั้งภายในมหาวิทยาลัยเนื่องจากสื่อในปัจจุบันส่วนใหญ่นำเสนอเพียงแต่ด้านบวกมากกว่าด้านลบ ทำให้นักศึกษารับรู้ผลกระทบด้านบวกมากกว่าด้านลบ

### 5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 1) ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลในแนวลึกขึ้น เช่น โดยการสัมภาษณ์
- 2) ควรมีการเก็บข้อมูลนักศึกษาที่ศึกษาในคณะและวิชาชีพที่จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรีในมหาวิทยาลัยอื่น ซึ่งผลที่ได้อาจมีความแตกต่างกัน เนื่องจาก 3 คณะที่ทำกรวิจัยไม่เป็นอาชีพที่มีการเปิดให้เคลื่อนย้ายอย่างเสรี
- 3) ควรมีการวิจัยการเรียนรู้และการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาเมื่อเกิดการรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 4) ควรมีการวิจัยทักษะและวิธีการสอนของอาจารย์ผู้สอนสำหรับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในด้านนานาชาติ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ด้านการประกอบอาชีพ และในด้านมิติอื่น ๆ
- 5) ควรมีการวิจัยการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาและการเตรียมความพร้อมของทางมหาวิทยาลัย เพื่อเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนระหว่างภาครัฐและเอกชน